

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

10000 ZAGREB - Ulica grada Vukovara 78

KLASA: 080-01/08-01/247

URBROJ: 526-05-02/1-09-17

Zagreb, 17. veljače 2009.

**Hrvatska udruga za zaštitu potrošača
n/p Tomislav Lončar
Trg kralja Petra Krešimira IV br.2
10000 Zagreb**

PREDMET: HUZP, primjedbe
- odgovor, dostavlja se

Poštovani,

Dana 2. veljače 2009. godine, zaprimili smo primjedbe Saveza udruga za zaštitu potrošača Hrvatske u vezi s izradom Nacrta prijedloga Zakona o zaštiti potrošača te Vam nastavno iznosimo obrazloženje u vezi istog.

PRIJEDLOG 1. Članak 2.

„Potrošač“ je svaka fizička i pravna osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu u svrhe koje nisu namijenjene njegovoj poslovnoj djelatnosti niti obavljanju djelatnosti slobodnog zanimanja.

Prijedlog nije prihvaćen.

OBRAZLOŽENJE:

Predlagatelj nije u mogućnosti prihvatiti navedeni prijedlog, obzirom da se potrošač u svim direktivama Poglavlja 28. zaštita potrošača i zdravlja definira isključivo kao fizička osoba. Nadalje, pravna osoba u svojim djelovanjima na tržištu zaštićena je odredbama Zakona o obveznim odnosima.

PRIJEDLOG 2. Članak 3.

„ (2) U slučaju materijalnog nedostatka na proizvodu na odnose potrošača i trgovca primjenjuju se odredbe Zakona o obveznim odnosima o odgovornosti za materijalne nedostatke stvari te je u skladu s tim odredbama trgovac dužan PREMA IZBORU POTROŠAČA ukloniti nedostatak na proizvodu, predati drugi proizvod bez

nedostatka, sniziti cijenu ili vratiti plaćeni iznos za proizvod, te ispuniti i druge obveze propisane tim odredbama.“

Prihvaćamo predloženu primjedbu.

PRIJEDLOG 3. ČLANAK 3.

I verzija

„(5) Ako trgovac ili proizvođač JAMČI za ispravnost prodanog proizvoda dužan je ispuniti obveze propisane odredbama Zakona o obveznim odnosima o jamstvu za ispravnost prodane stvari kao i obveze preuzete jamstvom u roku 15 dana od dana preuzimanja neispravnog proizvoda“

II verzija:

Trgovac je dužan prema stavku 2. ovog članka u tijeku jamstvenog roka, popraviti u roku 15 dana neispravan proizvod potrošaču koji je predao jamstveni (garancijski) list, ili, ako to nije moguće, umjesto istoga predati mu proizvod koji je ispravan

Prijedlog nije prihvaćen.

OBRAZLOŽENJE:

Predlagatelj nije u mogućnosti prihvatiti navedeni prijedlog o propisivanju određenog roka za popravak proizvoda, obzirom da trajanje popravka ovisi o vrsti proizvoda i nedostatku koji se odnosi na konkretni proizvod.

Slijedom navedenog, smatramo da je primjereniji izričaj „primjereni rok“ koji se određuje temeljem svih okolnosti određenog slučaja, odnosno, cijeneći sve okolnosti vezane za neispravan proizvod i njegove konkretne nedostatke.

PRIJEDLOG 4. Članak 7.

Članak 9.stavak 8.

„Maloprodajna cijena i cijena za jedinicu proizvoda mora biti istaknuta na proizvodu, odnosno ambalaži kao i na proizvodu u izlogu. Cijena za jedinicu prethodno zapakiranog proizvoda ističe se na prodajnom mjestu proizvoda.“

Obrazloženje promjene:

Navedeni prijedlog je lošiji za potrošače od dosadašnjeg Zakona jer predlagač svjesno ostavlja mogućnost da maloprodajna cijena **ne mora** biti napisana na proizvodu ili ambalaži, ako je napisana na prodajnom mjestu odnosno polici . To je korak unazad što je vidljivo iz „starog“ Zakona o zaštiti potroša (NN 96/2003): članak 8.stavak 8.

(8) Maloprodajna cijena mora biti napisana na proizvodu, odnosno ambalaži te na prodajnome mjestu proizvoda, kao i na proizvodu u izlogu. Na proizvodu, osim cijena iz stavka 2. ovoga članka, ne smiju se istaknuti druge cijene, osim u slučaju

rasprodaje, sniženja te stečaja tvrtke. Cijena za jedinicu mjere prethodno zapakiranog proizvoda ističe se na prodajnome mjestu proizvoda.

Novi prijedlog je u suprotnosti s DIREKTIVOM 98/6 EZ od 16.02.1998.koj **zahtjeva da se cijena nalazi na proizvodu**, a eventualno jedinična cijena ne mora biti istaknuta.

Ovaj prijedlog nije prihvaćen.

OBRAZLOŽENJE

1. Direktiva 98/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. godine o zaštiti potrošača kod isticanja cijena proizvoda koji se nude potrošačima, a s kojom se usklađuje članak 7. Nacrta prijedloga Zakona o zaštiti potrošača, odredbom članka 3. stavka 1. propisuje sljedeće: „Prodajna cijena i jedinična cijena biti će istaknuta **ZA** sve proizvode na koje se odnosi članak 1., s time da će isticanje jedinične cijene biti podložno odredbama članka 5.. Jedinična cijena ne mora biti istaknuta ako je jednaka prodajnoj cijeni.“.

Osim toga, odredbama članka 4. stavka 1. iste Direktive propisano je sljedeće „Prodajna cijena i jedinična cijena moraju biti nedvosmislene, lako uočljive i jasno čitljive. Države članice mogu ograničiti maksimalni broj cijena koje mogu biti istaknute“.

Dakle, predložena odredba članka 9. stavka 4., Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača, u potpunosti je usklađena s naprijed citiranim odredbama relevantne Direktive, obzirom da ista propisuje da cijena mora biti istaknuta **ZA** svaki proizvod, a ne **NA** svakom proizvodu. Ono što je bitno, je da trgovac cijenu istakne **JASNO, VIDLJIVO I ČITLJIVO** za potrošača na svakom proizvodu, odnosno ambalaži ili na prodajnom mjestu proizvoda.

Isto tako, ukoliko trgovac cijenu ne istakne na način kako je propisano u članku 7. Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti potrošača, sukladno odredbi članka 143. važećeg Zakona o zaštiti potrošača, inspektor će rješenjem trgovcu privremeno zabraniti prodaju proizvoda do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti. Nadalje, propisana je i prekršajna kazna odredbom članka 144. stavkom 1. podstavkom 10. u iznosu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna za pravne osobe.

Vežano uz Vaš prijedlog u vezi s mjestom da maloprodajna cijena mora biti napisana **NA** proizvodu, odnosno ambalaži **TE** na prodajnom mjestu proizvoda, ističemo da je takva odredba iz Zakona o zaštiti potrošača iz 2003. godine, u praktičnoj primjeni pokazala neprovedivim vežano uz prirodu proizvoda, kao što je isticanje cijena na svakom čavliću, zamrznutim proizvodima, metražnoj robi i slično. S obzirom na navedeno, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva je, kako bi smanjilo probleme koji su se pojavili u provedbi Zakona, 24. rujna 2004. godine izdalo uputu Državnom inspektoratu gdje se navodi da „maloprodajnu cijenu **na proizvodu** ne treba isticati ako je trgovac u svom prodajnom prostoru osigurao potrošačima provjeru maloprodajne cijene proizvoda pomoću info-pultova na kojima se iz bar-koda može očitati maloprodajna cijena“.

Rješenje iz članka 9.stavka 8. važećeg Zakona, koje predviđa ili obvezu trgovca da cijenu istakne jasno, vidljivo i čitljivo na proizvodu, odnosno ambalaži ili na prodajnom mjestu, čini da je ova odredba, koja je od iznimne važnosti, u praksi provediva.

Na ovaj način potrošač je u potpunosti informiran o cijeni a trgovac neće biti izložen nepotrebnom dodatnom trošku isticanja cijena, a za što su se zalagali Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtička komora i Hrvatska udruga poslodavaca.

PRIJEDLOG 5. članak 6.

Članak 8.stavak 1.

Svaki trgovac mora imati knjigu žalbe dostupnu potrošačima.

Ovaj prijedlog je djelomično prihvaćen.

OBRAZLOŽENJE

U članku 8. važećeg Zakona propisuje se da je trgovac dužan potrošačima omogućiti podnošenje pisanih prigovora, bilo u prodajnom prostoru ili putem pošte, telefaks uređaja ili elektroničke pošte, te na njih odgovoriti odmah po primitku, a najkasnije u roku od 15 dana od dana zaprimljenog prigovora. Osim toga, svaki trgovac dužan je voditi i čuvati pisanu evidenciju prigovora potrošača iz stavka 1. ovog članka najmanje godinu dana od dana primitka prigovora potrošača.

Dakle, ova odredba obvezuje trgovce, ne samo da moraju potrošačima omogućiti podnošenje pisanih prigovora i na iste odgovoriti najkasnije u roku od 15 dana od dana zaprimljenog prigovora, nego da i čuvaju pisanu evidenciju prigovora potrošača, najmanje godinu dana od primitka prigovora.

Nadalje, odredba članka 144. stavka 1. podstavka 9. predviđa novčanu kaznu za pravnu osobu u iznosu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna za prekršaj ako ne vodi evidenciju o prigovorima potrošača.

Predlagatelj nije u potpunosti prihvatio Vaš prijedlog, da se propiše obveznost postojanja knjiga žalbe kakva postoji u ugostiteljskim i turističkim djelatnostima, iz razloga što Zakon o zaštiti potrošača definira trgovca u najširem smislu riječi, pa bi određenim kategorijama trgovaca (npr. krovopokrivači, zidari, prodaja na štandovima i slično) postupak kakav pretpostavlja, vođenje knjige žalbe predstavljao znatne poteškoće u provedbi. Osim navedenog, podzakonskim aktom je propisano kako mora izgledati knjiga žalbe, što je, obzirom na prethodno navedene razloge nemoguće.

Nadalje, kroz provedbu Zakona ustanovilo se da potrošači nisu koristili ovaj mehanizam zaštite, većim dijelom jer nisu bili informirani o postojanju mogućnosti da pisanim putem daju prigovor trgovcu.

Slijedom navedenog, Prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti potrošača predlože se dopuna članka 8. važećeg Zakona na način da je trgovac

dužan u prodajnom prostoru vidljivo istaknuti obavijest o načinu podnošenja pisanih prigovora.

Predlagatelj smatra daje ovom odredbom postignuta svrha predloženoga, odnosno bit, a to je da potrošač može podnijeti prigovor na koji mu se mora odgovoriti u roku 15 dana, a bez velikog troška za trgovca i sa što manje formalizma te koje će biti u potpunosti provedivo na obostrano zadovoljstvo potrošača i samih trgovaca, koji će sukladno najučestalijim prijavama potrošača imati uvid u manjkavosti svoga poslovanja te isto unaprijediti.

PRIJEDLOG 6. članak 10.

Protivimo se prijedlogu MINGORP jer se izbacuje zemlja porijekla što je jako bitno.
MIJENJA SE I GLASI

- naziv i adresu sjedišta proizvođača i trgovca koji proizvod stavlja na tržište,
- ZEMLJU PORIJEKLA KOJA JE VEĆ DEFINIRANA STARIM NAZIVOM

Prijedlog se ne prihvaća.

OBRAZLOŽENJE:

Predlagatelj nije u mogućnosti prihvatiti prijedlog. Naime, ovim Prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača izmijenjene su odredbe o isticanju podataka za domaće i za uvozne proizvode, na način da oznaka proizvoda mora sadržavati naziv i adresu sjedišta proizvođača ili trgovca koji proizvod stavlja na tržište, a registriran je u Republici Hrvatskoj. Namjera uvođenja novog izričaja "oznaka proizvoda" koji zamjenjuje obavijest o proizvodu je postići jednoobraznost i usklađenost u nazivlju sa ostalim posebnim propisima koji uređuju označavanje proizvoda (Zakon o hrani, Zakon o predmetima opće uporabe i na njima temeljeni provedbeni propisi).

Nadalje, predlagatelj smatra da je dovoljno, ukoliko se radi o proizvodima iz uvoza, istaknuti na oznaci proizvoda samo naziv uvoznika, obzirom da, ukoliko se pokaže da je proizvod neispravan, upravo je taj uvoznik, a ne proizvođač, odgovoran za proizvod na tržištu Republike Hrvatske. U konačnici, potrošaču je najznačajnije identificirati onu osobu koja je odgovorna za proizvod na tržištu, a to je kod uvoznih proizvoda uvoznik.

Isto tako, u Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača predlaže se brisanje zemlje podrijetla, obzirom da je to sukladno mišljenju Europske komisije, mjera s jednakim učinkom količinskog ograničenja i kao takva može priječiti slobodu kretanja roba, te nije u skladu s idejom zajedničkog tržišta Europske unije.

PRIJEDLOG 7. članak 11.

Članak 18.stavak 3.

Obavijest o proizvodu mora biti lako uočljiva, općerazumljiva, jednoznačna, čitljiva, neizbrisiva i ne smije biti prekrivena drugim tekstom ili slikovnim materijalom, a veličina slova mora biti najmanje 3 mm.

Prijedlog nije prihvaćen.

OBRAZLOŽENJE:

Države članice su u okviru novog prijedloga Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o pružanju informacija o hrani potrošačima dale prijedlog o veličini slova za podatke kojima se označava hrana.

Ukoliko će se na razini Europske unije predložiti i usvojiti propis o označavanju proizvoda koji nisu hrana, Republika Hrvatska će se s istim uskladiti.

PRIJEDLOG 8. članak 69.

Članak 146. briše se.

MINGORP traži brisanje navedenog članka i time želi omogućiti trgovcima da nemoraju stavljati obavijest o proizvodu ili deklaraciju jer nema nikakve kazne. Legalizira se nezakonitost ZAŠTO BRISATI TAJ ČLANAK. Zakon unaprijed omogućuje kršenje kome to ide na ruku. Pa ovo je Zakon o ZAŠTITI potrošača.

Prijedlog nije prihvaćen.

OBRAZLOŽENJE:

Predlagatelj je brisao odredbe članka 146., na način da su odredbe o zapriječenoj novčanoj kazni vezano uz kršenje odredbi koje se odnosi na oznaku proizvoda, dodane u članak 67. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača.

Naime, u važećem Zakonu, novčana kazna zapriječena za kršenje odredbi koje se odnosi na oznaku proizvoda bila je previsoka (od 80000,00 do 200000,00 kuna za pravnu osobu) i kao takva nenaplativa. Da bi se postigla svrha ove odredbe kao i da bi kazna postala naprativa, ista je smanjena i to na iznos od 15000,00 do 100000,00 kuna.

PRIJEDLOG 9. članak 70.

Članak 147

Nadležni inspektor iz članka 142. ovoga Zakona neće podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ako trgovac najkasnije u roku od osam dana od dana provedenog inspekcijskog nadzora otkloni utvrđene nepravilnosti sukladno uputama iz rješenja nadležnog inspektora.

VRLO VAŽNO

BRISATI ČLANAK 147

Ako navedeni članak ostaje to znači kada nas trgovac prevari većom cijenom na blagajni i kada ga na to upozori inspektor on to ispravi možda jednom potrošaču vrati ukradeni novac uz ispriku ,nadležni inspektor mu kaže nemojte više to raditi , a novac koji je ukrao potrošačima koji se nisu javili ostaje mu i nikom ništa.

To može raditi svakih 8 dana do dolaska inspektora Koliko to trgovaca može raditi a tko će to kontrolirati.Kakva je svrha od inspektora da odu naprave inspekcijski nadzor i trgovac opet radi po svome Unaprijed se lopovi oslobađaju kazne.

Primjer cijena sokova prema reklamnom letku je 5,49 kn Na blagajni je ta cijena od 5,99 kn. Koliko se takvih sokova proda dok dođu inspektori i onda NIŠTA KAO DA LOPOV UKRADE NEKOM 1000 KUNA PA NEKOM DRUGOM JOŠ 1000 KUNA I ONDA GA SE UHVATI ON VRATI ZADNJEM NOVAC I NIKOM NIŠTA NEMA NIKAKVE ODGOVORNOSTI.

Prijedlog nije prihvaćen.

OBRAZLOŽENJE:

U provedbi članka 147. važećeg Zakona kojim je inspektor nakon izvršenog nadzora i utvrđivanja povreda odredaba ovoga Zakona imao mogućnost izdavanja rješenja i omogućavanja trgovcu da u roku od osam dana ispravi nedostatak, uočena je sve raširenija pojava od strane pojedinih trgovaca čak i namjernog izigravanja ovakvih zakonskih odredaba i korištenja ove pogodnosti nesankcioniranja, a što je u konačnom nepovoljno utjecalo na adekvatnu zaštitu prava potrošača. Slijedom toga predložena je izmjena na način da se trgovca u istom prodajnom objektu ili mjestu kada se radi o prekršajima manjeg gospodarskog značaja (manje gospodarski štetni, odnosno manje štetni za kršenje potrošačkih prava) i kada ih trgovac počine prvi put, odmah ne sankcionira, već mu se pruži prilika da nedostatak ispravi, a prekršajno bi se sankcionirao u ponovljenim prekršajima.

Ovakva pogodnost trgovcu može biti omogućena samo jednom u roku od 12 mjeseci. Obzirom na intenciju da se sukladno europskoj praksi vrlo restriktivno kažnjavaju trgovci koji namjerno krše zakonske obveze, polazi se od stajališta pojačane prevencije, samo za one trgovce koji zbog svoje needuciranosti krše zakonske odredbe i pruža im se prilika da nedostatak isprave te ih se sankcionira tek u ponovljenim prekršajima.

Ostale primjedbe na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti potrošača nisu prihvaćene, obzirom da je predlagatelj mišljenja da predložena rješenja ne doprinose poboljšanju teksta Nacrta Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti potrošača.

S poštovanjem,

**POTPREDSJEDNIK VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
I MINISTAR GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA**

Damir Polančec, dipl.ing.

